

COVID 19 ମହାମାରୀ ସମୟରେ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

COVID19 (Corona Virus Disease-2019) ମହାମାରୀରେ ଚାଲିଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍କଟ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ କୋଣ ଅନୁକୋଣରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି। ଏହି ରୋଗ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନକୁ ସଂକ୍ରମିତ କରିଛି ଏବଂ ସମୟ କ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି। ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୪.୫ ନିୟୁତ ଲୋକ ଏହି ଜୀବାଣୁ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ୩୨୧ ହଜାର ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଏହି ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ କୋରୋନା ଯୋଦ୍ଧା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି। ଅନେକ ଦେଶ ଏହି ମହାମାରୀକୁ ରୋକିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଏହି ରୋଗର ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ତାଲା ପକାଇବାକୁ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ସେହିଭଳି ଭାରତ ତିନି ସପ୍ତାହ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ତାଲା ବନ୍ଦ ଘୋଷଣା କରିଛି ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମଇ ଶେଷ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଗତିବିଧି ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇଛି, ଯାହା ଜୀବାଣୁ ବିସ୍ତାରର ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା। ରବି ଫସଲ ଅମଳ ପରେ କୃଷକମାନେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ମୌସୁମୀ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଖରିଫ ଫସଲ ବୁଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି। ପରବର୍ତ୍ତୀ ଫସଲ ପାଇଁ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ସରକାର ଆଶା କରୁଛନ୍ତି।

ଏହି ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜିଂ ସମୟରେ ନିରାପଦ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ କୃଷି ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ। ଲକ୍-ଡାଉନ୍ ଏବଂ ଲକ୍-ଡାଉନ୍ ପର ସମୟରେ ଉଭୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ, ଫଳ, ପାନିପରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜରୁରୀ ଜିନିଷ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା, ସରକାରୀ କଳ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଜଟିଳ ଆହ୍ୱାନ। ଏଥିପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ସମସ୍ତ କୃଷି ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ଯେପରିକି କୃଷକ ଏବଂ ଚାଷ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ, ଏମଏସପି କାର୍ଯ୍ୟ ସମେତ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ରୟରେ ନିୟୋଜିତ ଏଜେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିବ । କିନ୍ତୁ, ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବାବେଳେ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯୋଗାଯୋଗ / ସାମଗ୍ରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହେତୁ ସଂକ୍ରମଣ ପ୍ରବାହ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ତେଣୁ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାବେଳେ, ସେମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା (ଯେକୌଣସି COVID ସଂକ୍ରମଣରୁ) ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କର COVID-19 ସଂକ୍ରମଣକୁ କମ୍ କରିବାକୁ, ନିରାପଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ:

କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସାମାଜିକ ଦୂରତା :

- ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ କେବଳ ଶ୍ରମିକ, ଯେଉଁମାନେ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଜରୁରୀ, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷର ଲୋକମାନେ କମ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯୋଜନା କରନ୍ତୁ; କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ପର୍ଶତା ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ଯେପରିକି ହାତ ଧୋଇବା ଇତ୍ୟାଦି ।
- କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ପରିମଳ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଯେପରିକି ହସ୍ତ ଚାଳିତ ଉପକରଣ, ଟ୍ରାକ୍ଟର, ହଳ/ଲଙ୍ଗଳ, ବୁଣିବା ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଉପକରଣ, ଉଦ୍ଭିଦ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ, ଜଳସେଚନ ଉପକରଣ, ଖଳା ଏବଂ ଅମଳ ମେସିନ୍ ଇତ୍ୟାଦି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ବିଶେଷତଃ ଯେତେବେଳେ କୃଷକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା

ମେସିନ୍ ବାଣ୍ଟାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ | ବାରମ୍ବାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଉଥିବା ମେସିନ୍ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ସାବୁନରେ ଧୋଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ |

- ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିରାପଦ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ରମରେ କାମ କରାନ୍ତୁ |
- ଘାସ ବଛା, ଅମଳ / ତୋଳିବାପରି ହସ୍ତ ଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲାବେଳେ, ୧.୫ - ୨.୦ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନର ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରାଯିବା ଉଚିତ | ଏହା ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟବଧାନ ବଜାୟ ରଖିବ |
- ୧.୫ - ୨.୦ ମିଟର ସୁରକ୍ଷିତ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖି ବିଶ୍ରାମ ନେବା, ଭୋଜନ କରିବା, ଉତ୍ପାଦ ସଂଗ୍ରହ ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ପାଦ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା, ଲୋଡ଼ିଂ / ଅନଲୋଡ଼ିଂ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକ |
- କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଦିଗ୍ଧ କିମ୍ବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବାହକଙ୍କ ପ୍ରବେଶକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଏଡାଇବା ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରେ କେବଳ ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ |
- ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ଭବ ହସ୍ତ ଚଳିତ ଉପକରଣ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତୁ | କେବଳ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମେସିନ୍ ସହିତ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ |
- ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହ ୧.୫ - ୨.୦ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନରେ ଥିବା ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ/ ସଂଖ୍ୟାରେ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ଭିଡ଼କୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ୧ - ୨ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ |
- ଅସୁରକ୍ଷିତ ଶ୍ରମିକ, ଯେପରିକି ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି, ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ, ଫୁସଫୁସ କିମ୍ବା ହୃଦୟାତ, ମଧୁମେହ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ଗର୍ଭବତୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଭଳି କ୍ରମିକ୍ ଅବସ୍ଥା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଘରେ ରୁହନ୍ତୁ | ସାଧାରଣ କାଶ, ଥଣ୍ଡା, ଗଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା, ମାଂସପେଶୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ସ୍ଵାଦ ହରାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ଲକ୍ଷଣ ଥିବା ଶ୍ରମିକମାନେ ସୁସ୍ଥ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରିବାକୁ କୁହାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ |
- ତମାଖୁ କିମ୍ବା ଗୁଚଖା ଚୋବାଇବା ଏବଂ କାମ ସମୟରେ ଛେପ ପକାଇବା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ |
- ଏକ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା କୋଠରୀ କିମ୍ବା ରୋଷେଇ ଘର ବ୍ୟବହାରକରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ଭୋଜନ ବିରତିର ସମୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ |
- ଶ୍ରମିକମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଫୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଥିଲେ AAROGYA SETU APP ଡାଉନଲୋଡ୍ କରି ଏଥିରେ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ | ଗତ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣଙ୍କୁ ଭେଟିଛନ୍ତି ଯିଏ ପଜିଟିଭ୍ ପରୀକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି, ଆପ୍ ଏହାର ସଂକ୍ରମଣର ବିପଦକୁ ହିସାବ କରେ ଏବଂ ଏହା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ସୁପାରିଶ କରିଥାଏ |

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵଚ୍ଛତା :

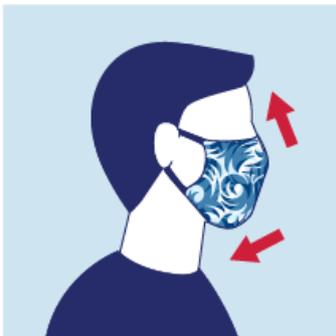
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ପାଇଁ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ, ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ସେମାନେ କାମ ଛାଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ, ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ଛୁଇଁବା, ପଶୁମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ପରେ ମଦ୍ୟ ଆଧାରିତ ହ୍ୟାଣ୍ଡ ସାନିଟାଇଜର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ଅତି କମରେ ୬୦-୯୫ % ମଦ୍ୟ କିମ୍ବା ସାବୁନ ଏବଂ ପାଣିରେ ଅତି କମରେ ୨୦ ସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାତ ଧୋଇବା ଆବଶ୍ୟକ |

- କାଶ ଏବଂ ଛିଙ୍କିବା ସମୟରେ ହାତ ବଦଳରେ ଏକ ଟିସୁ କିମ୍ବା ସ୍କ୍ୱିଭ (କହୁଣୀ) ଦ୍ୱାରା ଛିଙ୍କିବା | ବ୍ୟବହାର କର ଯାଇଥିବା ଟିସୁ କୁ ଘୋଡ଼ଣୀ ଥିବା ଡଷ୍ଟବିନ ରେ ଫୋପାଡ଼ିବା ଉଚିତ |
- ବାରମ୍ବାର ଆଖି, ନାକ ଏବଂ ପାଟି ଛୁଇଁବା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ |
- ଟାଙ୍ଗେଲ, ଶଯ୍ୟା, ଖାଦ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବାଛିବା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ |
- ହାତ ଧୋଇବା ବ୍ୟବସ୍ଥା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ କିମ୍ବା ନିକଟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ |
- କାମରୁ ଫେରିବା ପରେ କପଡ଼ା ଧୋଇ ଖୋଲା ଖରାରେ ଶୁଖାନ୍ତୁ | ଘରେ ସମାନ କପଡ଼ା ପିନ୍ଧନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯାହା କାମ ସମୟରେ ପିନ୍ଧାଯାଇଥିଲା |
- ଛାତିରେ କ୍ରମାଗତ ଯନ୍ତ୍ରଣା କିମ୍ବା ଚାପ, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ, କିମ୍ବା ନୀଳ ଓଠ କିମ୍ବା ମୁହଁରେ ଲକ୍ଷଣ ଗମ୍ଭୀର ହେଲେ ଚିକିତ୍ସା ଧ୍ୟାନ ନିଅନ୍ତୁ |

କର୍ମଚାରୀ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣର ବ୍ୟବହାର (PPE)

ମୁହଁ ମାସ୍କ

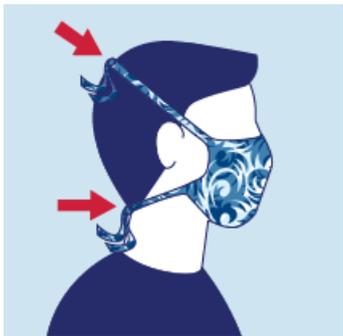
- ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣ କପଡ଼ାର ଆବରଣ ମୁହଁରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ଯାହାକି ଜୀବାଣୁର ବିସ୍ତାରକୁ ମନ୍ଦ କରିଥାଏ |
- ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ କପଡ଼ା ଓଦା, ଧୂଳି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଅନ୍ତି, ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିଷ୍କାର କପଡ଼ା ମୁହଁରେ ଘୋଡ଼ାଇବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ବଦଳାଇବା ଆବଶ୍ୟକ |
- କପଡ଼ା ମାସ୍କ ମୁହଁରେ କିପରି ପିନ୍ଧିବେ ଏବଂ ଯତ୍ନ ନେବେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ |
- ଫେସ୍ ମାସ୍କର ସଠିକ୍ ଯତ୍ନ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଫେସ୍ ମାସ୍କକୁ ବାରମ୍ବାର ସଫା କରିବା, ଫେସ୍ ମାସ୍କକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ମଇଳା ଫେସ୍ ମାସ୍କ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଫେସ୍ ମାସ୍କ ବଦଳାନ୍ତୁ ନାହିଁ |
- କପଡ଼ା ଫେସ୍ ମାସ୍କ କିମ୍ବା ଆବରଣ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିଚାର:

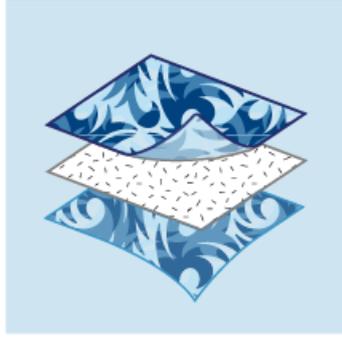
ନାକ ଏବଂ ଥୋଡ଼ି ତଳେ ଆଚ୍ଛାଦନ କରନ୍ତୁ

ଚେହେରାର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆରାମରେ ଫିଟ୍ କରନ୍ତୁ

ଠିକ୍ ଭାବରେ ବାନ୍ଧନ୍ତୁ

କପଡ଼ାକୁ ଏକାଧିକ ସ୍ତର କରନ୍ତୁ

ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବିନା ନିଶ୍ୱାସ ନେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ମାସ୍କ ଧୋଇବା ଉଚିତ୍ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ କପଡ଼ା ଧୋଇବା ଉଚିତ୍ ।

ହାତ ଗ୍ଲୋଭସ୍

- ଶସ୍ୟ, ପନିପରିବା, ଫଳ, କ୍ଷୀର, ଦୁଗ୍ଧଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ପନିପରିବା ଦ୍ରବ୍ୟ, ଫଳ ଉତ୍ପାଦ ଇତ୍ୟାଦି ପରିଚାଳନାରେ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନେ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏହି ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ହାତ ଗ୍ଲୋଭସ୍ ପିନ୍ଧିବା ଉଚିତ୍ ।
- ରବର ଗ୍ଲୋଭସ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ପରେ ଗ୍ଲୋଭସ୍ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଡସ୍ଟବିନ ରେ ପକାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରି ଗ୍ଲୋଭସ୍ କୁ ପୁନର୍ବାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଗ୍ଲୋଭସ୍ ବିନିମୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଖୋଲା କିମ୍ବା ନିୟମିତ ଡସ୍ଟବିନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଫେସ୍ ମାସ୍କ କିମ୍ବା ଗ୍ଲୋଭସ୍ ପକାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ମାଟିରେ ପୋତି କିମ୍ବା ପୋତି ପକାନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରମିକମାନେ **COVID-19** ଥିବା ସନ୍ଦେହ କରାଯିବା ପରେ କିମ୍ବା **COVID-19** ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ପରେ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବ:

- ଯେଉଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷଣ ଥାଏ (ଯଥା, ଜ୍ୱର, କାଶ, କିମ୍ବା ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ) ସେମାନଙ୍କ ସୁପରଭାଇଜରକୁ ଜଣାଇବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଘରେ ରହିବା କିମ୍ବା ଘରକୁ ଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ଅସୁସ୍ଥ ଶ୍ରମିକମାନେ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅଲଗା ରହିବା ଉଚିତ । ସ୍ୱାସ୍ଥ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଘରର ସାଙ୍ଗ ରୋଧକୁ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ମାନବସ୍ତ୍ର ପୂରଣ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଫେରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
- ଅସୁସ୍ଥ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।
- ଲକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ୨ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ, ସଂକ୍ରମିତ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥିବା ବିଷୟରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ଅନ୍ୟ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଫଳରେ କରୋନା ରୋଗର ବ୍ୟାପିବାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରିବ ।